



Burgemeester van Reenensingel 101
Postbus 420
2800 AK Gouda

T 085 - 486 24 50
E info@sikb.nl
I www.sikb.nl

Aangepast conceptverslag CCvD Archeologie

Datum: 12 december 2022
Tijd: 13.30 – 16.45 uur
Plaats: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort
Versie: Conceptverslag (aangepast)

Aanwezig:

Bjørn Smit (BS)
Arno Verhoeven (AV)
Bart Vermeulen (BV)
Martijn van Gelderen (MvG)
Eli Gehasse (EG)
Kinie Esser (KE)
Femke Tomas (FT)
Suzanne Wentink (SW)
Jeroen Flamman (JF)
Hans Koopmanschap (HKms)
Susanne Boogert (SB)
Floris van Oosterhout (FvO)
Henk van der Velde (HvdV)
Dan Vis
Harrie Winteraeken (HW)

Patrick van Domburg (PvD)
Esther Wieringa (EW)

Vaste gasten

Henk Koster (HK, SIKB)
Theo van Oeffelt (SIKB, verslag)
Jelle de Boer (SIKB)

Afwezig

Pim Alders (PA)
John Jansen (UvW, vervangen door HW)

Toelichters/gasten

Erwin van der Klooster (KNA Gg)
Joost Kuggeleijn (OCW)

Werkt bij

Rijksdienst Cultureel Erfgoed
Universiteit van Amsterdam
Gemeente Deventer
BPD
RWS
Archeoplan Eco
SAXION
Het Oversticht
Vestigia
Antea Group
Inspectie O&E
Arcadis
ADC Archeoprojecten
NORMEC

SIKB

Afgevaardigd door

RCE/Rijk
Archon
CGA
NEPROM
RWS
BAP/SAMPL
SAXION/Onderwijs
IPO/IWC
VOiA
VOiA
IO&E/Rijk
NVAO
NVAO
Certificerende Instellingen

Voorzitter
Secretaris (verslag)

Opening en vaststellen agenda

13.30 uur

- Welkom aan gasten CCvD:
 - Erwin van der Klooster (KNA Gg)
 - Joost Kuggeleijn (OCW)
 - Theo van Oeffelt (SIKB)

Onderwerpen ter besluitvorming/vaststelling m.b.t. BRL SIKB 4000/KNA 4.2

*Bijlagen Update domeintabellen SIKB 0102-Pakbon
Toelichting door: Esther Wieringa*

1. Ter besluitvorming: Actualisatie domeintabellen KNA Pakbon

Toelichting: Ter besluitvorming liggen voor enkele aanpassingen in de domeintabellen die worden gebruikt binnen de KNA Pakbon. Het betreft:

- 1. Gemeentelijke herindeling per 1-1-2023 in tabel 10 (gemeenten)*
- 2. Aanpassingen in de indeling van kaartbladen ten gevolge van de basisregistratie topografie (tabel 12 kaartbladen)*
- 3. Kleine aanpassingen in zeven ABR-tabellen die binnen de pakbon worden gebruikt volgend uit de voorgestelde aanpassingen op het ABR*

De wijzigingsvoorstellen zijn voorgelegd aan de Technische Werkgroep en Begeleidingsgroep SIKB0102/Pakbon en worden met een positief advies voorgelegd ter vaststelling. De doorwerking in de datastandaard SIKB0102 is op 25 november jl. vastgesteld door het CCvD Datastandaarden, onder voorbehoud van inhoudelijke bekrachtiging door het CCvD Archeologie.

Bespreking CCvD

De actualisatie kan op instemming rekenen, al zijn er wel enkele vragen. Een daarvan is of het klopt dat enkele nieuwe (uit samenvoeging voortgekomen) gemeenten zijn doorgestreept. Dit zal worden nagegaan bij de secretaris van het CCvD Datastandaarden Roeland Heuff. Ook is als vraag voorgelegd of de lijsten in Excel kunnen worden aangeleverd en niet als pdf. Dat maakt het bijhouden eenvoudiger. Deze vraag wordt eveneens voorgelegd aan Roeland Heuff.

Besluit CCvD

Het CCvD stemt met inachtneming van de vragen in met de actualisatie.

2. Ter besluitvorming: Jaarplan 2023

*Bijlage 2 Concept Jaarplan 2023
Toelichting door: Esther Wieringa*

Toelichting: Voor elk nieuw kalenderjaar stelt het programmabureau een Jaarplan op met daarin de trends, scope en voorgenomen projecten voor het nieuwe kalenderjaar. Hierin staan ook de doorlopende projecten/initiatieven en projecten/initiatieven die in 2022 niet tot uitvoering zijn gekomen. Het CCvD wordt gevraagd om in te stemmen met het Jaarplan. Onder voorbehoud van beschikbaar projectbudget is het streven om alle (geprioriteerde) projecten ten uitvoer te brengen. In het Jaarplan is een voorstel voor prioritering aangebracht in het geval het budget niet toereikend is. Het Jaarplan 2023 wordt na vaststelling door het CCvD bekrachtigd door het SIKB bestuur.

Bespreking CCvD

Jeroen Flamman/VOiA plaatst twee opmerkingen: het Jaarplan voldoet niet aan de in het reglement van het CCvD vastgelegde eisen, er ontbreekt namelijk een indicatie van de kosten en een daaraan gekoppeld dekkingsplan. (Onder punt 5.: 'Het programma geeft een korte beschrijving van de inhoud van het project, de stand van de besluitvorming erover en [een indicatie van] de omvang en de dekking van de kosten.')

De VOiA heeft deze omissie al eerder geconstateerd. Henk Koster/SIKB zegt toe een en ander na te gaan en zal in de eerstvolgende vergadering van het CCvD hierop terugkomen. Over de (financiering van) de Jaarplannen wijken de diverse CCvD-reglementen binnen SIKB onderling af. Henk Koster geeft aan dat het voornemen is om in 2023 deze reglementen te harmoniseren, op verzoek van, en ter besluitvorming door het bestuur van SIKB.

Kennis van kwaliteit in bodembeheer

Dit leidt tot de vraag van Floris van Oosterhout/NVAO of het Jaarplan nu van het CCvD of van het SIKB-bestuur c.q. het Programmabureau van SIKB is. Henk Koster stelt dat het jaarplan van het CCvD is, maar door het Programmabureau wordt opgesteld en voorgelegd. 'Het jaarplan legt vast wat SIKB het komend jaar voor de archeologische sector aan activiteiten uitvoert'. Uit de hierop volgende discussie blijkt dat de behoefte om het Jaarplan met de daarin op te nemen prioritering van activiteiten met budgettering expliciet(er) binnen het CCvD zou mogen worden besproken. Met name de focus verdient aandacht en, aldus een van de leden, 'het budget maakt mede helder waar die focus komt te liggen'.

Het gesprek leidt vervolgens naar verschillende onderdelen van het Jaarplan, en hun financiering. Zo komt onder andere het project KNA 5.0 ter sprake en de bijdrage aan het Groot Reuvensoverleg. Ook het E-RIHS project passeert de revue met de vraag naar het budget. Esther Wieringa stelt dat dit laatste een voorbeeld is van het feit dat niet alle projecten ter beoordeling van het CCvD zijn. E-RIHS is een aparte opdracht van de RCE aan SIKB ten behoeve van de sector, maar wordt uiteraard wel vermeld om zo het overzicht van werkzaamheden binnen het archeologische werkveld te completeren.

Bij dit agendapunt komt ook de vraag naar voren om minder met afkortingen in deze en andere teksten te werken. Graag in ieder geval tenminste eenmaal de naam voluit schrijven.

Floris van Oosterhout wil meegeven dat het actualiseren van de Leidraden in zijn ogen geen prioriteit heeft ten opzicht van bijvoorbeeld menselijke resten. Hierop reageert Esther Wieringa dit juist wel te doen omdat sommige, belangrijke leidraden (m.n. IVO) niet meer actueel zijn en daarmee op onderdelen niet juist.

Besluit CCvD

Met de toezegging dat in de eerstvolgende vergadering van het CCvD door het Programmabureau wordt teruggekomen op de indicatie van kosten en dekking van projecten in het Jaarplan, stemt het CCvD hiermee in.

3. Ter besluitvorming: Advies n.a.v. rondetafelgesprekken Bachelor/Master

Bijlage 3-1 Advies Ba/Ma

Bijlage 3-2 Verslag 3^e rondetafelgesprek

Toelichting door: Henk Koster/Esther Wieringa

Toelichting: Op verzoek van het CCvD Archeologie - en conform het Jaarplan 2022 - heeft het Programmabureau SIKB rondetafelgesprekken georganiseerd met als aanleiding ervaren knelpunten rond de positie van de Bachelor in de KNA. Het derde rondetafelgesprek kon worden afgesloten met een advies aan het CCvD.

Bespreking CCvD

Het proces rond de rondetafelgesprekken, met wisselende deelnemers, is naar tevredenheid verlopen. In de derde, afsluitende, bijeenkomst kwamen alle lijnen goed bijeen, aldus Bjørn Smit van de RCE. Met name het gesprek onder leiding van een externe gespreksleider bracht de gesprekken tot een redelijk eensluidend advies. Hans Koopmanschap van de VOiA beaamt dit, maar plaatst toch een kanttekening: leidt een nieuwe omschrijving van ervaring/deskundigheid daadwerkelijk tot een betere weergave van de competenties en zal de Raad voor Accreditatie hierin meegaan? Hij wijst met name op de vereiste onafhankelijke beoordeling. Hierop geeft Jelle de Boer van SIKB aan dat hiervoor mogelijkheden zijn wanneer die beschrijving buiten de accreditatie wordt gehouden. Henk Koster geeft aan dat dit onderdeel moet zijn van de aanbevolen nadere verkenning.

Het eerste advies luidt namelijk onder andere:

'Stel een onderzoek in of:

- Het doorgroeien binnen de huidige KNA actorstatussen (nu alleen via opleiding + werkervaring) ook kan door het toetsen van competenties.'

Hans Koopmanschap bepleit grote spoed in het verdere traject. ‘Maar al te veel jonge archeologen kiezen nu voor een ander beroep omdat het perspectief voor hen ontbreekt’.

Bart Vermeulen van het CGA wijst erop dat in dit traject verwachtingsmanagement belangrijk is. ‘Wek geen verwachtingen die niet kunnen worden waargemaakt’.

Floris van Oosterhout geeft aan dat in Advies 1 gesproken wordt over wijzigingen binnen het systeem én over systeemwijzigingen (laatste punt van advies 1). Dat is onduidelijk. Is er nu wel of niet sprake van een (voorgestelde) systeemwijziging? Hij wijst er daarbij op dat het draagvlak een apart punt van zorg is. Die zorg wordt door anderen gedeeld, ‘want daarom zijn er al drie rondetafelgesprekken gevoerd’.

Ook het tweede advies leidt tot veel discussie:

- ‘Onderzoek of het wenselijk is om naamgeving actorstatussen te wijzigen (van KNA status Ba/Ma/Senior naar ‘KNA actor type 1 / type 2 / type 3’ (of vergelijkbare benaming). Indien ja, voer dit in binnen het project KNA 5.0;
- Onderzoek hierbij wat de gevolgen zijn voor toetsing en certificering’.

In de nieuwe KNA 5.0 vraagt de naamgeving, wordt gesteld, bijzondere aandacht. De naamgeving wordt nu als belemmerend ervaren. Zo wordt het begrip ‘bachelor’ of ‘master’ gekoppeld aan opleiding en niet aan competenties. Dit wordt als hinderlijk ervaren en zegt te weinig over de kwaliteiten van iemand.

Algemeen wordt bepleit om haast te maken met het voorgestelde onderzoek zodat in de nieuwe KNA 5.0 een typologie van kwaliteiten zorgvuldig kan worden opgenomen.

Besluit CCvD

Het CCvD stemt met medeneming van de gemaakte opmerkingen in met het voorgestelde onderzoek.

4. Ter besluitvorming: Opdrachtomschrijving status KNA protocollen

Bijlage 4 Concept opdrachtomschrijving

Toelichting door: Esther Wieringa

Toelichting: In het CCvD Archeologie is de vrijwilligheid van een aantal KNA Protocollen de afgelopen jaren meermaals besproken. Het CCvD heeft in oktober 2021 besloten over vervolgvactiteiten naar aanleiding van de Evaluatie van het Kwaliteitssysteem en knelpunten. Een van de acties is het verkennen van het draagvlak en onderzoeken of verplicht stellen een positieve uitwerking heeft op de kwaliteit.

Bespreking CCvD

De voorgenomen verkenning, waarmee inzicht moet worden verkregen in de wens en het effect op de kwaliteit van de uitvoering, wanneer een aantal KNA protocollen wettelijk worden verplicht gesteld, leidt onder andere tot de vraag van Bart Vermeulen of er sprake is van verschil in kwaliteit tussen gecertificeerde en niet gecertificeerde werkzaamheden. ‘En hoe groot is de omvang van het probleem? Komt dit driemaal of 300 maal per jaar voor?’

Susanne Boogert van de inspectie bepleit om het Depotbeheer niet in het onderzoek mee te nemen **tenzij 100% zeker is dat het protocol depotbeheer op korte termijn geactualiseerd wordt**. Dit zou weleens ten koste kunnen gaan van een aantal nu op zich goed functionerende depots **die volgens de nieuwste (maar niet KNA-conforme) inzichten zijn ingericht**’ waarschuwt zij.

Een van de andere vragen die wordt gesteld is of het zinvol is om dit onderzoek te gaan uitvoeren, gelet op een eerdere houding van het ministerie van OCW om niet mee te willen gaan in het verplichtstellen van protocollen. ‘Nu echter staat de deur daarvoor op een kier, wanneer de noodzaak van verplichting goed kan worden onderbouwd’, aldus Bjørn Smit.

Er passeren nog een groot aantal opmerkingen en aanbevelingen. ‘Onderscheid gravend en niet-gravend veldonderzoek’. ‘Ga uit van de gehele keten – en dus ook het depotbeheer’. Gebruik bestaande, eerder uitgevoerde studies en onderzoeken’. ‘Betrek ook de Bevoegd Gezagen en de Omgevingsdiensten in dit onderzoek’. ‘Schenk aandacht aan de rol van specialisten’. ‘Voer ook een benchmark uit met een vergelijkbaar werkveld en gebruik de kennis binnen SIKB van andere sectoren hiervoor’. ‘Neem alternatieven mee, met name wanneer certificering niet de oplossing is, wat dan wel?’ Of, zoals een van de leden stelt: ‘Wat gaat er nu eigenlijk mis en wat is het alternatief?’ ‘Dan is’, geeft Eli Gehasse van RWS aan, ‘het ook belangrijk de rol van goed opdrachtgeverschap in het onderzoek mee te nemen’.

Er zijn ook vragen ten aanzien van het proces en het tegelijk lopende traject van de nieuwe KNA 5.0. ‘Kan dit onderzoek daadwerkelijk bijdragen aan die nieuwe KNA of komt het als mosterd na de maaltijd?’ Dit wordt als een belangrijk aandachtspunt meegenomen. ‘Maar het is uiteindelijk de staatssecretaris die een besluit moet nemen over de status van certificering’.

De aandacht die wordt gevraagd voor waterbodems wordt eveneens gehonoreerd, al zal dit niet in dit onderzoek zijn.

Besluit CCvD

Het CCvD stemt in met dit onderzoek inclusief de gedane suggesties ter verrijking van de vragen. Ook zal de gehele keten in beeld worden gebracht. In januari krijgen de CCvD-leden een hierop aangepast Plan van Aanpak.

5. Ter besluitvorming: Vervolgacties n.a.v. inventarisatie Nascholingsbehoefte

Bijlage 5-1 Besluitvorming n.a.v. inventarisatie

Bijlage 5-2 Rapport (definitief, ter kennisname)

Toelichting door: Femke Tomas

Toelichting: Een van de uitkomsten van de Evaluatie is dat uitvoerende actoren het nascholingsprincipe goed vinden, maar dat zij het aanbod nog onvoldoende toereikend vinden voor de ontwikkelingsbehoefte van alle typen actoren. Daarnaast heeft het bestaande aanbod niet altijd meerwaarde voor het soort actor en het specifieke KNA niveau. Het CCvD Archeologie heeft in eerdere vergaderingen de uitkomst besproken, maar er waren nog aanbevelingen ten aanzien van de voorgestelde vervolgacties.

Bespreking CCvD

Geconstateerd wordt dat de eerdere gedane aanbevelingen correct in het rapport zijn verwerkt. Alom wordt vastgesteld dat het verstandig is dat de opvolging van de adviezen van Femke Tomas prioriteit verdienen in het Jaarplan 2023.

Besluit CCvD

Het CCvD stemt in met het rapport en de voorgestelde vervolgacties.

6. Ter besluitvorming: Erkennen opleiding voor toetreding Actorregister

Bijlage 6 Advies commissie Opleidingen

Toelichting: De commissie opleidingen heeft zich gebogen over een nieuwe aanvraag (Ma Zoo-archeologie York-VK) en daarover advies uitgebracht aan het CCvD.

Bespreking CCvD

De Commissie Opleidingen adviseert om het Master Zooarchaeology zoals behaald aan de University of York te accepteren als bewijsmiddel voor de eis ‘voldoen aan afgeronde universitaire studie Archeologie’. Het betreft een erkende academische graad in de zoö-archeologie aan een bestaande universiteit in Europa.

Kennis van kwaliteit in bodembeheer

Kinie Esser vraagt namens BAP/SAMPL om in het vervolg een wat uitvoeriger afweging mee te geven. 'Ik mis nu de motivering'.

Besluit CCvD

Het CCvD gaat akkoord met het voorstel om deze Master te accepteren als opleiding voor toelating tot het Actorregister.

7. Ter besluitvorming: Notitie KNA Gebruikersgroep Overleggen rapport aan college van B&W

*Bijlage 7 Notitie KNA Gebruikersgroep
Toelichting door: Erwin van der Klooster KNA
Gebruikersgroep*

Toelichting: In de KNA 4.1 staat de eis dat binnen twee jaar na beëindiging van de veldwerkzaamheden en oplevering aan opdrachtgever het rapport ook overlegd wordt aan het College B&W waar de opgraving heeft plaatsgevonden. De nieuwe formulering - ingegaan met de 4.1 - lost het probleem niet op en verergert de problemen op sommige punten zelfs t.o.v. de situatie voor inwerkingtreding van het wijzigingsblad.

Bespreking CCvD

Op de vraag van voorzitter Patrick van Domburg of Erwin van der Klooster zich kan vinden in het advies de door de Gebruikersgroep gesignaleerde problematiek mee te nemen in de KNA 5.0, spreekt deze de zorg uit dat dit een te langlopend traject is. Hij meent een acuut probleem te signaleren. Verschillende CCvD-leden reageren daarop verbaasd: 'De wijzigingen die met de versie 4.1 zijn ingegaan, en waarop nu geduid wordt, zijn na veel overleg tussen vertegenwoordigingen van archeologische bureaus en gemeenten tot stand gekomen. Belangrijke onderwerpen waren onder andere dat initiatiefnemers het rapport voor hun vergunningaanvraag in het kader van de Wet Ruimtelijke Ordening (WRO, straks Omgevingswet) nodig hebben en moeten indienen bij het bevoegd gezag RO (meestal gemeente). Tegelijk eist de Erfgoedwet dat de archeologen de resultaten van hun onderzoek binnen twee jaar aan de betreffende gemeenten overleggen'.

Het gaat dus om twee verschillende verplichtingen. De opdrachtgever heeft te maken met de WRO, wanneer het gaat om een vergunning. De archeoloog heeft te maken met de Erfgoedwet.

Geconstateerd wordt dat er dus verschillende verantwoordelijkheden door elkaar spelen. Dat geldt voor archeologische bureaus (als private contractant richting initiatiefnemer en als archeoloog met verplichtingen uit de Wet) zowel als voor gemeenten (bevoegd gezag RO en bevoegd gezag / beleidsstellend Archeologie). Dit was de aanleiding voor de wijziging in de KNA.

Wanneer nu problemen in de praktijk ontstaan moet gekeken worden of dit voortkomt uit de tekst van de KNA (of de wijzigingen), ofwel uit de dubbele verantwoordelijkheden. Het eerste kan in KNA 5.0 opgelost worden, het tweede niet. Daarom, wordt gesteld, is toch het voorstel is om dit knelpunt mee te nemen als aandachtspunt bij de teksten van de KNA 5.0. Vanuit die herziening van het project – waarvan de scope op 29 maart door het CCvD wordt vastgesteld - zou een advies aan OCW opgesteld kunnen worden.

Van verschillende kanten wordt gesteld dat de beide wetten soms met elkaar wringen.

Voorgesteld wordt de reikwijdte van beide wetten en de taken/rol van de archeoloog nog eens helder in beeld te brengen, liefst in de vorm van een factsheet.

Verder wordt erop gewezen hoe belangrijk het is om al in een zo vroeg mogelijk stadium het bevoegd gezag te informeren over de voorgenomen archeologische werkzaamheden en het aanleveren van de bevindingen (in nauw overleg met de opdrachtgever) goed af te stemmen.

Besluit CCvD

Het CCvD besluit om aandacht te geven – en het daarbij te laten - aan (tekstuele) helderheid op dit punt in de nieuwe KNA 5.0.

Onderwerpen-documenten ter bespreking en/of vaststelling

8. Ter bespreking: KNA 5.0

Bijlage 8-1 Voortgangsrapportage

Bijlage 8-2 Advies vorm KNA 5.0

Toelichting: De samenstelling van de KNA Begeleidingscommissie is zo goed als rond (zie voortgangsrapportage). Op 30 november is de Regiegroep KNA 5.0 bijeengekomen en heeft gesproken over de vorm van de KNA 5.0 en op 5 december heeft de eerste bijeenkomst van de KNA begeleidingscommissie plaatsgevonden. Op 12 december wordt het CCvD over de voortgang geïnformeerd.

Bespreking CCvD

Jelle de Boer, projectleider, licht de stand van zaken toe. De voortgang is zoals gepland. Zowel de Regiegroep als de Begeleidingscommissie is voor het eerst bijeen geweest. In de Regiegroep werd wel enige zorg uitgesproken over de intensiteit van het project en de mogelijk daaruit voortvloeiende wisselende bemensing. Daarom is er gewezen op het belang van goed contact van de leden met hun achterban en achtervang, om snel schakelen steeds mogelijk te maken.

Een groot onderwerp is de structuur van de nieuwe KNA. Niet meer in de vorm van een boekwerk, maar in welke vorm dan, is nog een open vraag.

Hans Koopmanschap vraagt naar de lijst van de nu gedefinieerde 17 items waarover advies zal worden gevraagd. Hij mist deze lijst bij de vergaderstukken van het CCvD. Jelle de Boer zegt nazending toe.

Eveneens ziet hij graag een nadere specificatie van de momenten van de Veldraadpleging. Datering in termen van 'winter' vindt hij te vaag. De eerste raadpleging staat inmiddels gepland op 25 januari 2023, meldt Jelle de Boer. De tweede is voorzie in de winter 2023-2024.

Naar aanleiding van de opmerkingen over de scope en de structuur uit Henk van der Velde van de NVAO enige zorg. Nu zijn die items nog niet aan de orde gekomen in de Begeleidingscommissie – gaat dat goed komen?

De lijst van genoemde 17 items ontlokt aan Suzanne Wentink van IPO de oproep 'op te letten op het opbossen van onderwerpen'.

Floris van Oosterhout wijst op de afstemming van bespreekpunten tussen de Regiegroep en de Begeleidingscommissie, 'laat deze zorgvuldig gelijk opgaan'.

Er vindt vervolgens enige discussie plaats over de digitalisering van de KNA. Jelle de Boer meldt dat er een eerste oriënterend gesprek heeft plaatsgevonden met een ICT deskundige. Dat was louter om de eerste kaders vast te kunnen stellen, er is nog geen opdracht gegeven. Er wordt nog gesproken met de Regietroep en de ICT-deskundige.

Hem wordt tot slot meegegeven om de Begeleidingscommissie vooral te laten focussen op de scope, en minder op de structuur, dat is meer iets voor de Regiegroep.

Tot slot meldt Jelle de Boer dat er gewerkt wordt aan een digitaal platform, een community, en dat het streven is dit nog voor de eerste Veldraadpleging online te hebben.

Besluit CCvD

Het CCvD heeft van een en ander kennisgenomen en wacht de voortgangsrapportages af.

9. Ter bespreking: Beleidsreactie n.a.v. rapport Raad voor Cultuur: Archeologie bij de tijd

Bijlage 9 Beleidsreactie

Mondelinge toelichting: Joost Kuggeleijn

Toelichting: De beleidsreactie is in november naar de Tweede Kamer gestuurd. OCW/de Staatssecretaris wil het CCvD per brief gericht een aantal vragen voorleggen. Vanuit de beleidsreactie hangen de volgende onderwerpen nauw samen met het kwaliteitssysteem, de kwaliteit van de uitvoering en de werking van het systeem binnen het archeologiebestel:

1. *Programma van Eisen (PvE) als schaalbaar onderzoeksplan*
2. *Rol bevoegde overheid i.r.t. het PvE*
3. *Efficiënter certificeringsstelsel*
4. *Afweging in KNA t.a.v. publieksbereik en -participatie*

De Staatssecretaris zal deze vier punten in een brief aan het CCvD voorleggen, met daarbij de vraag of, hoe en in welke mate het CCvD deze punten kan (laten) uitwerken.

Het CCvD wordt nu gevraagd om het ministerie punten aan te reiken om deze brief met de genoemde vraagstelling scherp te kunnen stellen.

Bespreking CCvD

Joost Kuggeleijn van OCW licht de vier vragen die het CCvD zijn voorgelegd toe.

De eerste betreft de wens om niet zozeer elk PvE om te vormen tot een onderzoeksplan, maar dit schaalbaar te maken. 'Dus voor kleinere onderzoeken een andere, simpelere versie en voor grote opgravingen (waarvan er ongeveer tien tot twintig per jaar zijn) juist een uitgebreidere, waar ook meer partijen bij betrokken zijn' [Brief aan Tweede Kamer 8 november 2022]. Hoe zou dat er uit kunnen zien, is de vraag.

De tweede vraag betreft de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag voor het PvE. Is het wenselijk dat dit (meestal de gemeente) een grotere verantwoordelijkheid krijgt? En zo ja, hoe zou dit vorm kunnen krijgen?

De derde vraag behelst het certificeringsstelsel. Kan het CCvD aangeven wat efficiënter zou kunnen? Het stelsel van certificering in de archeologie heeft veel positieve kanten, maar is ook tamelijk complex geworden.

De vierde vraag tot slot is in hoeverre de wens tot (meer) publieksbereik en -participatie een plaats kan krijgen in de (nieuwe) KNA. De Staatssecretaris geeft in haar brief aan de Tweede Kamer aan hiernaar nader onderzoek te willen laten doen.

Joost Kuggeleijn vraagt of er naast deze vier punten nog andere punten zijn die desgewenst in een brief van het ministerie aan het CCvD aan de orde moeten komen. Die zijn er niet.

De vier punten leiden tot korte eerste reacties. Zo wordt rond het PvE de zorg uitgesproken of de kwaliteitsborging wel voldoende overeind blijft. Dat geldt ook voor het (steeds meer) verzamelen van data en de diepgang en synthese daarvan. 'Wordt ook dat voldoende geborgd in de eisen t.a.v. het PvE', is een van de vragen. In algemene zin zijn de leden blij met de tweede vraag, maar krijgt Joost Kuggeleijn het verzoek mee deze zo breed en open mogelijk te formuleren. Dat geldt ook voor vraag 4 en vooral de nuancering die de Staatssecretaris heeft toegezegd in haar reactie op het advies van de Raad voor Cultuur.

De brief van het ministerie met de hiervoor genoemde vragen kan eind februari worden verwacht, geeft Joost Kuggeleijn aan. Hij vraagt het CCvD om voor de zomer hierop te reageren.

Besluit CCvD

Wanneer de brief tijdig binnen is wordt deze in de vergadering van maart besproken en zal de reactie in de vergadering van juni definitief worden geformuleerd.

10. Ter vaststelling: Conceptverslag 5 oktober j.l.

Bijlage 10 aangepast conceptverslag 5 oktober 2022

Naar aanleiding van het verslag worden de volgende opmerkingen geplaatst / vragen gesteld: Gevraagd wordt of de digitaal aangeleverde opmerkingen op het concept verslag zichtbaar kunnen worden gemaakt middels track changes. Dit wordt toegezegd. De NVAO blijft erbij dat in het proces van de nieuwe KNA 5.0 de rol van projectleider en schrijver van de nieuwe KNA bij dezelfde persoon zijn gelegd. Ondanks een door het CCvD gedeelde zorg hierin ziet het Programmabureau geen mogelijkheid, om financiële redenen, deze rollen te splitsen. In maart komt dit terug wanneer de indicatie van kosten en dekking van projecten in het Jaarplan worden toegelicht.

Geconstateerd wordt dat opmerkingen die schriftelijk worden aangereikt niet terugkomen in de CCvD vergaderingen. Esther Wieringa wijst erop dat overleg en besluitvorming alleen goed kan verlopen als leden fysiek aanwezig zijn; hier is een rol weggelegd voor het vervangende CCvD lid.

Onderwerpen-documenten ter informatie en/of bespreking

11. Ter informatie: Harmonisatie overleg CI/TI verslagen

Bijlage 11 Verslag HO – CI 01-11-22

Toelichting: Op 1 november jl. is er een Harmonisatieoverleg met alleen de CI geweest die geheel in het teken stond van de KNA 5.0. Het CCvD krijgt de verslagen ter kennisname of indien gewenst ter bespreking.

12. Ter informatie: Overleg KNA Gebruikersgroep

Bijlage 12 Verslagen KNA Gg 15-11-22

Toelichting: Op 13 september jl. is er een overleg van de KNA Gebruikersgroep geweest. Het CCvD krijgt de verslagen ter kennisname of op verzoek een besprekingspunt voorgelegd.

Hans Koopmanschap meldt n.a.v. het verslag waarin zorgen waren over de (toen) nog ontbrekende deelnemer vanuit de VOiA -dat die plek inmiddels is opgevuld.

13. Ter informatie: Notitie Kennis en Kwaliteit

Bijlage 13 Notitie Kennis & Kwaliteit

Toelichting: Deze notitie bevat de nadere uitwerking van de rol van SIKB in de kennisinfrastructuur bij archeologie en bodembeheer.

14. Mededelingen/W.V.T.T.K.

- Naar aanleiding van de mededeling over het overleg met de Raad voor Accreditatie (RvA) wordt opgemerkt dat dit (overleg) onderdeel moet worden in de structuur van de nieuwe KNA. Bij diverse leden leeft daarnaast het gevoel dat het huidige systeem bijzonder zwaar is, en dat desondanks het RvA bij een eerdere toetsing (KNA 4.0) sprak 'van een hakken over de sloot' beoordeling.

De RvA heeft toegezegd met het CCvD hierover een gesprek te willen voeren, of eerder al met de Regiegroep KNA 5.0. In ieder geval zal in juni 2023 dit gesprek worden geagendeerd.

- Ter kennisname: [Jaarrapportage certificering definitief \(link\)](#)
- De vergaderingen van het CCvD in 2023 (de juni vergadering is gewijzigd!):

Woensdagmiddag 29 maart 13.30 - 16.30 Amersfoort (RCE - Drentse Aa zaal)

Woensdagmiddag 21 juni 13.30 - 16.30 Amersfoort (RCE- Drentse Aa zaal)

Maandagochtend 25 september 10.00 - 13 uur (Amersfoort, Observant)

Woensdagmiddag 13 december 13.30 - 16.30 (IJsselstein, gemeentehuis - raadzaal)

15. Rondvraag en afsluiting met een borrel (aangeboden door de RCE)

16.45

Suzanne Wentink meldt dat het RMO in Leiden de Middeleeuwse goudschat van Springendal tentoonstelt.

Er wordt door enkele leden de zorg uitgesproken of de Gebruikersgroep KNA naar aanleiding van agendapunt 7 zich niet met een kluitje in het riet gestuurd gaat voelen. Gedeeld wordt dat er bij dit item sprake lijkt breder behoefte te zijn aan informatie. Dit zou kunnen in de vorm van een heldere factsheet. Suzanne Wentink neemt hierin het voortouw.

Onder andere binnen de NEPROM leeft nog altijd het gevoel van de eerder verwoorde 'race to the bottom' bij onderzoek en tarieven. Opnieuw wordt de sector gevraagd hier aandacht aan te besteden.

Susanne Boogert meldt de veroordeling door de rechtbank in Roermond van drie mannen voor een illegale archeologische opgraving. Het trio was in 2018 op zoek gegaan naar overblijfselen van een Spitfire uit de Tweede Wereldoorlog. De rechtbank stelde vast dat de resten van de Spitfire cultureel erfgoed zijn en dat de Erfgoedwet het graven naar cultureel erfgoed verbiedt.

Henk Koster meldt dat de voorzitter van SIKB na twintig jaar de voorzittershamer neerlegt. De werving voor zijn opvolging is gestart.

De voorzitter dankt alle aanwezigen en sluit daarmee de vergadering af.

Op woensdagmiddag 29 maart is de volgende vergadering om 13.30 tot 16.30 in Amersfoort bij de RCE (Drentse Aa zaal).